

Uchwała Nr SO-15/0950/127/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 4 września 2024 r.

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości spłaty kredytu długoterminowego przez
Miasto i Gminę Trzcianka

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r. (ze zm.), w składzie:

Przewodnicząca: Edyta Zastrow

Członkowie: Monika Paczyńska

Marzena Węckowicz

działając na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), po rozpoznaniu wniosku o możliwości spłaty kredytu długoterminowego do wysokości 14.202.827,54 zł, przez **Miasto i Gminę Trzcianka** wyraża

opinię pozytywną z uwagą.

Uzasadnienie

Burmistrz Trzcianki, pismem z dnia 20 sierpnia 2024 r., wystąpił z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości spłaty kredytu długoterminowego z przeznaczeniem na finansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów.

Skład Orzekający ustalił, że w dniu 27 czerwca 2024 roku Rada Miejska Trzcianki podjęła uchwałę Nr III/19/24 w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego do wysokości 16.208.081,03 zł, z przeznaczeniem na finansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów. W dniu 8 sierpnia 2024 r. Rada Miejska Trzcianki podjęła uchwałę Nr IV/41/24 postanawiając, że wysokość zaciąganego kredytu nie przekroczy kwoty 14.202.827,54 zł. Kredyt zostanie spłacony w latach 2027-2040.

Analizując zdolność Gminy do wywiązania się z zobowiązań wynikających z zaciągnięcia planowanego kredytu Skład Orzekający ustalił, co następuje.

W budżecie Miasta i Gminy Trzcianka, po ostatnich zmianach dokonanych uchwałą Nr IV/40/24 Rady Miejskiej Trzcianki z dnia 8 sierpnia 2024 r. zaplanowano dochody w wysokości 180.282.884,90 zł i wydatki w wysokości 199.041.203,79 zł, w tym wydatki majątkowe w wysokości 57.186.426,08 zł. Planowany deficyt budżetu wynosi 18.758.318,89 zł i zostanie sfinansowany przychodami z tytułu spłaty udzielonych pożyczek, z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy, z tytułu kredytów i pożyczek oraz z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy.

Ponadto w budżecie zaplanowane zostały przychody w łącznej wysokości 22.923.414,92 zł, z tego:

- przychody ze spłat pożyczek udzielonych na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (§ 902) – 1.149.160,00 zł,
- przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (§ 905) – 3.191.257,18 zł,

- wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy (§ 950) – 2.130.170,20 zł,
- przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym (§ 952) – 16.452.827,54 zł.

Rozchody zostały zaplanowane w łącznej wysokości 4.165.096,03 zł, w tym:

- wykup innych papierów wartościowych (§ 982) – 2.000.000,00 zł,
- spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów (§ 992) – 1.215.776,03 zł,
- pożyczki udzielone na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (§ 962) – 949.320,00 zł.

Oceniając możliwość spłaty planowanego do zaciągnięcia kredytu Skład Orzekający zapoznał się również z przedłożonymi sprawozdaniami Rb-Z i ustalił, że Gmina na dzień 31 grudnia 2023 r. posiadała do spłaty zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji w kwocie 49.600.745,41 zł. Po zaciągnięciu planowanych w 2024 r. przychodów z kredytów i pożyczek w łącznej kwocie 16.452.827,54 zł, a także po dokonaniu planowanych na 2024 r. spłat rat kredytów i pożyczek oraz wykupu obligacji w łącznej kwocie 3.215.776,03 zł, zadłużenie Gminy z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniesie 62.837.796,92 zł, co stanowi 34,86 % planowanych dochodów.

Na podstawie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Trzcianka na lata 2024-2040 (ostatnia zmiana dokonana uchwałą Nr IV/39/24 Rady Miejskiej Trzcianki z dnia 8 sierpnia 2024 r.), Skład Orzekający ustalił, że w latach 2025-2040 (tj. w latach spłaty zobowiązań wynikających z zaciągnięcia planowanego kredytu, w tym odsetek) relacja wynikająca z art. 243 ustawy o finansach publicznych kształtować się będzie następująco:

Rok	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych [w %] (poz. 8.1 WPF)	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) (poz. 8.3.1 WPF)
2025	5,52	7,29
2026	5,11	5,12
2027	5,34	6,49
2028	5,99	8,40
2029	5,47	9,06
2030	5,37	10,95
2031	5,80	13,43
2032	4,55	15,17
2033	4,12	15,16
2034	3,89	14,43
2035	3,79	13,20
2036	1,65	11,94
2037	1,56	10,81
2038	1,47	9,80
2039	1,39	8,89
2040	1,30	8,10

Przy wyliczeniu wskaźników o których mowa w art. 243 ust. 1 (ujętych w poz. 8.1 tabeli WPF) Skład Orzekający uwzględnił przychody z tytułu kredytów, pożyczek i papierów wartościowych zaplanowanych do zaciągnięcia (wyemitowania) w 2025 r. w kwocie 316.102,94 zł.

W oparciu o zamieszczone dane Skład Orzekający stwierdza, że w latach 2025-2040 prognozowana spłata zobowiązań Miasta i Gminy Trzcianka nie przekroczy relacji, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zatem Miasto i Gmina Trzcianka ma możliwość spłaty przedmiotowego kredytu. Skład Orzekający zauważa jednak, że w 2026 występuje zagrożenie w zakresie zachowania ww. relacji, bowiem różnica pomiędzy wskaźnikiem „dozwolonym” a „planowanym” wynosi jedynie **0,01 punktu procentowego**. Powyższe wskazuje na realne zagrożenie w zakresie zachowania relacji, o której mowa w art. 243 ustawy. Podkreślić należy, że w przypadku zagrożenia w zakresie zachowania relacji, przy niewielkiej różnicy pomiędzy wskaźnikiem „dozwolonym”, a „planowanym” podjęcie decyzji o zaciągnięciu długu, powinno być poprzedzone szczegółową analizą ekonomiczną Jednostki.

Skład Orzekający zauważa, iż warunki te zostaną spełnione w przypadku osiągnięcia w poszczególnych latach (2025-2040) prognozowanych dochodów, w tym: dochodów bieżących oraz przy założeniu, że nie wzrosną planowane wydatki bieżące, a także w okresie tym nie wzrośnie w sposób znaczący zadłużenie Gminy.

Zauważyć należy, że uchwale w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Trzcianka (po zmianach) zaplanowano dla 2025 r. wydatki bieżące (poz. 2.1) w kwocie 125.511.022,70 zł, podczas gdy w 2024 r. prognoza wydatków bieżących stanowi kwotę 141.854.777,71 zł (różnica stanowi kwotę 16.343.755,01 zł). Również w latach 2026-2030 prognozowane wydatki bieżące są niższe od prognozy dla aktualnego roku. Natomiast dla 2025 r. zaplanowano dochody bieżące w kwocie 136.708.799,70 zł, podczas gdy dla aktualnego 2024 r. prognozuje się dochody bieżące w kwocie 139.475.496,31 zł (różnica stanowi kwotę 2.766.696,61 zł). W kolejnych latach planowane są dochody bieżące w coraz wyższych kwotach (od kwoty 146.482.749,20 zł w 2026 r. do kwoty 184.413.989,00 zł w 2040 r.).

W związku z powyższym planowana nadwyżka dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi w 2025 r. wynosi 11.197.777,00 zł, przy prognozowanym w 2024 r. deficycie operacyjnym w kwocie 2.379.281,40 zł. Nadwyżki operacyjne zostały zaplanowane również w pozostałych latach objętych prognozą.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że w objaśnieniach do Wieloletniej Prognozy Finansowej nie zostały uprawdopodobnione ww. dochody bieżące, wydatki bieżące oraz ich zmiana w poszczególnych latach.

Jednocześnie Skład Orzekający wskazuje na konieczność stałego monitorowania prognozowanych wielkości budżetowych, w szczególności dochodów i wydatków bieżących, a w razie potrzeby dokonywanie korekt tych wielkości, z zachowaniem zasady realizmu prognozowania. W przypadku nieosiągnięcia w danych latach zakładanych dochodów budżetu oraz znacznego wzrostu zadłużenia konieczna będzie weryfikacja przyszłych potrzeb kredytowych (pożyczkowych) Jednostki, bądź terminów spłat zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek tak, żeby zostały zachowane wymogi z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Niewielkie nawet odstępstwa od przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej założeń, mogą bowiem doprowadzić do naruszenia relacji wynikającej z przepisu art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Oceniając natomiast wpływ opiniowanego kredytu na realizację zadań publicznych, Skład Orzekający uznał, że jego zaciągnięcie nie zagrozi realizacji zadań publicznych przez Miasto i Gminę Trzcianka w roku 2024 i latach następnych, pod warunkiem osiągnięcia - w poszczególnych latach - prognozowanych w uchwale budżetowej Miasta i Gminy Trzcianka na 2024 rok (po zmianach) oraz w uchwale w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Trzcianka na lata 2024-2040 (po zmianach) dochodów, utrzymania planowanego poziomu wydatków (w szczególności wydatków bieżących, w tym na obsługę długu), a także przy założeniu osiągnięcia zakładanych nadwyżek dochodów

bieżących nad wydatkami bieżącymi.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Edyta Zastrow

Pouczenie: Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Izby w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.